

256.

Ustavni sud Republike Crne Gore u sastavu: predsjednik prof. dr Blagota Mitrić i sudije: Radojko Đurić, Božidar Martinović i Šefko Crnovršanin na osnovu odredaba člana 113 stav 1 tačka 8 Ustava Republike Crne Gore, člana 51 stav 2, člana 57 tačka 5, a u vezi člana 20 stav 1 tačka 5 Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93), na sjednici od 9. juna 1998. godine, donio je

RJEŠENJE

USTAVNOG SUDA U. BR. 44/98 I U. BR. 45/98 9. JUNA 1998. GODINE

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 023/98 od 17.06.1998)

ODBACUJU SE žalbe Stranke deviznih štediša podnijete na:

- Rješenje Republičke izborne komisije br. 01-537/2 od 5. juna 1998. godine, kojim se odbija prigovor Stranke deviznih štediša Herceg Novi, na Rješenje Opštinske izborne komisije Herceg Novi br. 153/98 od 3. juna 1998. godine, kao neosnovan i Rješenje Opštinske izborne komisije u Herceg Novom br. 153/98 od 3. juna 1998. godine, kojim se odbija, kao neosnovan, prigovor podnosioca izborne liste Stranke deviznih štediša Herceg Novi od 3. juna 1998. godine, zbog neblagovremenosti;
- navodno rješenje Republičke izborne komisije kojim nije uvažen prigovor iste stranke br. 01-489/98 od 3. juna 1998. godine, zbog nepostojanja procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

Ovo rješenje će se objaviti u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obrazloženje

Stranka deviznih štediša podnijela je pomenute žalbe u kojima je navela: da su birački odbori u Republici Crnoj Gori dozvolili da glasa 62 765 stranaca sa starim ličnim kartama (plastificiranim), jer nove lične karte mogu dobiti samo državljani SRJ, a da su s druge strane onemogućili 36.000 birača iz centralnog biračkog spiska da glasaju sa obrazloženjem da nemaju jedinstven matični broj ili broj lične karte; da broj lične karte i matični broj po njihovom mišljenju, njesu dokaz državljanstva SRJ; da se sve izneseno odnosi i na rad biračkih odbora u Herceg Novom koji su dozvolili da glasa 2. 970 stranaca bez nove lične karte, jer je u pozivu pisalo da mogu da glasaju i sa vozačkom dozvolom i da im Republička izborna komisija nije dostavila rješenja u smislu člana 111 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jer niko drugi, osim predsjednika Stranke deviznih štediša, nije bio ovlašćen ili opunomoćen da primi rješenja, zaključke i druge podneske.

Republička izborna komisija je dostavila osporeno Rješenje br. 01-537/2 od 5. juna 1998. godine sa kompletnom dokumentacijom, na osnovu koje je donijela to rješenje, a u vezi žalbe na navodno rješenje po prigovoru br. 01-489/98 od 3. juna 1998. godine, obavijestila Sud da ovaj prigovor nije razmatrala niti je o njemu odlučivala iz razloga što taj podnesak nema karakter prigovora, već obavještenje koje je naslovljeno na tri adrese: - Opštinskoj izbornoj komisiji u Herceg Novom, Republičkoj izbornoj komisiji i OEBS-u, a osim toga, istovjetne je sadržine kao i prigovor na Rješenje Opštinske izborne komisije u Herceg Novom br. 153/98 od 3. juna 1998. godine koji je Republička izborna komisija odbila osporenim Rješenjem br. 01-537/2 od 5. juna 1998. godine.

Ustavni sud je, na sjednici od 9. juna 1998. godine, utvrdio da su se stekli uslovi da se žalbe odbace.

Ustavom Republike Crne Gore je propisano: da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi s referendumom koji nijesu u nadležnosti redovnih sudova (član 113 stav 1 tačka 8).

Zakonom o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93), propisano je: da se postupak za odlučivanje o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv tog rješenja i da se žalba iz stava 1 ovog člana podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja (član 42); da žalbu iz člana 42 ovog zakona može podnijeti birač, čiji je prigovor odbačen ili odbijen kandidat za poslanika i odbornika i podnosilac izborne liste; da žalba sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora i da Ustavni sud odlučuje o žalbi iz stava 1 ovog člana u roku od 48 časova od časa prijema žalbe (član 43).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 4/98), propisano je: da organi za sprovođenje izbora rade u stalnom sastavu (imenovani članovi), odnosno u proširenom sastavu (opunomoćeni članovi) i da pravo da odredi opunomoćenog člana za rad u organima za sprovođenje izbora ima svaki podnosilac potvrđene i proglašene izborne liste (član 18, st. 1 i 2); da Republičku izbornu komisiju čine: predsjednik, sekretar i sedam članova u stalnom sastavu i po jedan opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste (član 30, stav 1); da će podnosilac izborne liste odrediti svog opunomoćenog predstavnika u prošireni sastav Republičke izborne komisije i o tome obavijestiti Republičku izbornu komisiju koja najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja zaključkom

poimenično utvrđuje lica koja postaju njeni članovi i da opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu i punovažno odlučuju 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora (član 31, st. 3 i 4); da svaki birač, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora (član 107 stav 1); da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi opštinskoj izbornoj komisiji i da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi Republičkoj izbornoj komisiji (član 108); da nadležna izborna komisija donosi rješenje u roku od 24 časa od časa prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora (član 109, stav 1); da se protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti prigovor Republičkoj izbornoj komisiji i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu Republike Crne Gore (član 110) i da se na sve radnje u vezi sa dostavljanjem rješenja, zaključaka, kao i drugih akata, spisa, isprava, podnesaka i slično, shodno primjenjuju pravila propisana za dostavljanje u upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno (član 111).

Zakonom o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 55/96 i 59/96) propisano je: da pravno lice vrši radnje u postupku preko svog zakonskog zastupnika, odnosno ovlašćenog predstavnika koji se određuje na osnovu opšteg akta tog pravnog lica, ako nije određen aktom nadležnog državnog organa (član 43 stav 3).

Iz navedenih odredaba člana 42 Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore proizilazi da se postupak za odlučivanje o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv tog rješenja i da se žalba podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa dostavljanja.

U konkretnom slučaju, Ustavni sud je uvidom u dokumentaciju Republičke izborne komisije utvrdio, da je osporeno Rješenje br. o1-537/2 od 5. juna 1998. godine, kojim je odbijen, kao neosnovan, prigovor Stranke deviznih štediša - Herceg Novi, na Rješenje Opštinske izborne komisije Herceg Novi, br. 153/98 od 3. juna 1998. godine primio, za navedenu stranku njen opunomoćeni predstavnik u Republičkoj izbornoj komisiji LJubo Obradović, 5. juna 1998. godine u 11,55 sati, koji se potpisao ispod konstatacije o prijemu na jednom primjerku Rješenja, a da je žalba na ovo rješenje u Ustavnom sudu primljeno 8. juna 1998. godine u 13 časova, iz čega proizilazi da je žalba podnijeta po isteku Zakonom utvrđenog roka od 24 časa od časa prijema rješenja. Pri tome, Ustavni sud je ocijenio da se predaja opunomoćenom predstavniku Stranke deviznih štediša Republičkoj izbornoj komisiji može smatrati predajom samoj stranci, koja je, u konkretnom slučaju, kao podnosilac izborne liste, podnijela prigovor .

Naime, iz odredaba člana 18, st. 1 i 2, člana 30 stav 1 i člana 31 st. 3 i 4 Zakona o izboru odbornika i poslanika proizilazi da Republičku izbornu komisiju, pored stalnih članova, čine i opunomoćeni predstavnici podnosioca izbornih lista i da podnosilac izborne liste samostalno određuje svoje opunomoćene predstavnike u sastavu te komisije. Opunomoćeni predstavnici učestvuju u radu Komisije i punovažno odlučuju. Na taj način se obezbjeđuje učešće političkih stranaka čije, su izborne liste potvrđene i proglašene, u radu i odlučivanju Republičke izborne komisije, a samim tim i kontrola rada te komisije, potpuna informisanost i zaštita interesa podnosioca izbornih lista, što je i svrha određivanja njihovih opunomoćenih predstavnika u sastav Republičke izborne komisije. Prema tome, nesporno je ovlašćenje opunomoćenog predstavnika podnosioca izborne liste da zastupa političku stranku koja ga je odredila i njene interese u Republičkoj izbornoj komisiji, kao i da je informiše o radu te komisije. Polazeći od takvog položaja i ovlašćenja opunomoćenog predstavnika podnosioca izborne liste, Ustavni sud je utvrdio da je nesporno i njegovo pravo da, u ime podnosioca izborne liste, primi rješenje ili drugi akt Republičke izborne komisije. S tim u vezi, u Zakonu nema zabrane da opunomoćeni predstavnik u Republičkoj izbornoj komisiji primi rješenje ili neki drugi akt te komisije, što je i prirodno s obzirom da je on ovlašćen da, u svakom pogledu, zastupa političku stranku koja ga je odredila. Osim toga, opunomoćeni predstavnik podnosioca izborne liste, po nalaženju Ustavnog suda, može se smatrati ovlašćenim predstavnikom stranke, kao pravnog lica, u smislu odredbe člana 43 stav 3 Zakona o opštem upravnom postupku i saglasna toj odredbi može, u ime stranke koja ga je odredila kao svog predstavnika, vršiti radnje u postupku, a jedna od radnji je i prijem poziva rješenja, zaključaka i drugih službenih spisa. No, i ukoliko je aktima političke stranke, koja je podnosilac izborne liste, drukčije određeno, onda je opunomoćeni predstavnik te stranke dužan da upozori Republičku izbornu komisiju da ne može da primi rješenje kojim je odlučeno o prigovoru stranke koja ga je odredila, jer Republička izborna komisija nije dužna da zna sadržinu akata političkih stranaka koje su podnosioci izbornih lista. Prema tome, Republička izborna komisija može dostaviti rješenje podnosiocu izborne liste, kao podnosiocu prigovora predajom tog rješenja njegovom opunomoćenom predstavniku u pomenutoj komisiji, ako opunomoćeni predstavnik na to pristane.

S obzirom da je u konkretnom slučaju, opunomoćeni predstavnik Stranke deviznih štediša primio osporeno Rješenje i to potvrdio svojim potpisom, to je ovo rješenje dostavljeno pomenutoj stranci saglasno zakonu.

Ustavni sud je, dalje utvrdio da Republička izborna komisija nije odlučivala po prigovoru br. o1-489/98 od 3. juna 1998. godine, iz čega proizilazi da rješenje na koje je podnijeta žalba ne postoji, te da u ovom slučaju nema procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje. Ovo zbog toga, što se žalba Ustavnom sudu, saglasno članu 110 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika može podnijeti samo protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor. Pri tome, Ustavni sud je, uvidom u sadržinu podneska br. 01-489/98 od 3. juna 1998.

godine, utvrdio da on nema karakter prigovora, u smislu člana 110 stav 1 navedenog zakona, jer nije podnijen protiv konkretnog rješenja ili radnje nadležne opštinske izborne komisije. Osim toga, ovaj prigovor sadrži skoro istovjetne navode kao i prigovor na Rješenje Opštinske izborne komisije u Herceg Novom br. 153/98 od 3. juna 1998. godine, o kojem je Republička izborna komisija odlučila osporenim Rješenjem br. o1-537/2 od 5. juna 1998. godine, te je na taj način, Republička izborna komisija, u suštini, odlučila i o ovom prigovoru, Rješenjem koje je takođe, predmet žalbe kod Ustavnog suda.

Na osnovu iznijetih razloga, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja .

U. br. 44/98 i U. br. 45/98

Podgorica 9. juna 1998. godine

Predsjednik Ustavnog suda

Republike Crne Gore,

Prof. dr Blagota Mitrić, s.r.